МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ) ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Матеріали XXIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю

(Тернопіль, 21–22 травня 2026 року)

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2026

УДК

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Сучасні тенденції та перспективи розвитку вищої медичної (фармацевтичної) освіти в Україні : матеріали XXIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнарожною участю (Тернопіль, 21–22 трав. 2026 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2026. – 254 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

© ТНМУ, «Укрмедкнига», 2026

СУЧАСНА МОДЕЛЬ КУРАТОРСТВА В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ПЕДІАТРІВ

С.О. Матвієнко, Т.О. Філонова

Харківський національний медичний університет

Вступ. Модернізація післядипломної медичної освіти в Україні зазнає суттєвих змін, зумовлених переходом від традиційної моделі передачі знань до компетентнісно-орієнтованого навчання. У підготовці лікарів-інтернів за спеціальністю «Педіатрія» це має особливе значення, оскільки майбутній педіатр повинен опанувати не лише алгоритми діагностики та лікування дітей, а й навички клінічного мислення, розпізнавання критичних станів, командної взаємодії та ефективної комунікації з батьками. За таких умов професійна роль куратора лікарів-інтернів також еволюціонує: він перестає бути лише клінічним наглядачем і набуває функцій освітнього ментора, фасилітатора та оцінювача сформованих компетентностей [1, 3].

Основна частина. На зміну традиційному наставництву, що ґрунтувалося на авторитеті та пасивному спостереженні, приходить модель активного освітнього супроводу. Натомість сучасний алгоритм взаємодії – це не ситуативні зауваження, а цілеспрямоване визначення навчальних цілей, спостереження за виконанням конкретних компетентностей, надання структурованого зворотного зв'язку та планування подальшого професійного розвитку. Для інтерна-педіатра така модель є особливо важливою, оскільки практика вимагає швидкого переходу від теоретичних знань до обґрунтованих рішень в умовах високої відповідальності. Таким чином, сучасний куратор має бути підготовлений не лише як клініцист, а й як фахівець системи педагогічного оцінювання та освітнього супроводу [2].

Однією з ключових складових кураторства є якісний, своєчасний та *структурований зворотний зв'язок*. Все більш ефективним визнається формат короткого поведінково-орієнтованого мікрофідбеку. Це має особливе значення, оскільки дозволяє оперативно коригувати як клінічні, так і комунікативні помилки в умовах реальної практики. За такого підходу куратор виступає не лише джерелом експертної оцінки, а й фасилітатором навчального циклу, що формує професійну автономію.

Окремий виклик для майбутніх педіатрів – *формування навичок комунікації з батьками*. Якість взаємодії з родиною впливає на прихильність до лікування, своєчасність повторного звернення та безпеку пацієнта. Ми акцентуємо увагу на тому, що куратор має стати ментором у сфері емоційного інтелекту. Навчання лікарів-інтернів мистецтву «складних розмов», етиці паліативної допомоги та вмінню будувати комплаєнс з батьками – це та частина підготовки, яку неможливо замінити підручником. Саме в цій площині куратор трансформується в наставника у сфері сімейно-орієнтованої комунікації [4].

Невід'ємним напрямом модернізації післядипломної підготовки є *посилення ролі симуляційного навчання*. Куратор повинен володіти не лише клінічними алгоритмами, а й методиками організації сценарій-орієнтованого навчання: визначення навчальної мети, проведення мінісимуляцій, структурованого дебрифінгу та аналізу комунікаційних аспектів роботи інтерна [5]. Для педіатрії це має особливе значення у зв'язку з необхідністю відпрацювання дій при ургентних і критичних станах, коли реальний клінічний досвід може бути обмеженим, а ціна помилки – надзвичайно високою. Проте інтеграція цифровізованих платформ та алгоритмів штучного інтелекту в освітній процес можлива лише за умов дотримання принципів академічної доброчесності, не замінює клінічне мислення та професійну відповідальність лікаря. Окрім того, фундаментальним завданням куратора залишається *створення психологічно безпечного середовища*, де лікар-інтерн може відкрито аналізувати власну невпевненість. У педіатрії вчасна ескалація клінічного ризику є прямою умовою збереження життя дитини.

Висновки. 1. Необхідність трансформації ролі куратора від клінічного наглядача до активного фасилітатора.

Базисні компоненти підготовки: структурований фідбек, симуляційне навчання, розвиток навичок сімейно-орієнтованої комунікації.

Значущість ШІ-грамотності та створення психологічно безпечного освітнього середовища.

Удосконалення інституту кураторства за спеціальністю «Педіатрія» – стратегічна умова формування професійної автономії майбутніх педіатрів.

Список літератури

1. Card A., Daniels G., Bluth P. та ін. Competency-based medical education (CBME) in graduate medical education: Perspectives from learners, faculty, and program leaders. *Current Problems in Pediatric and Adolescent Health Care*. 2024. Т. 54, № 10. 101677.

2. Minouei M. S., Omid A., Yamani N. та ін. Enhancing clinical faculties' knowledge, attitudes, and performance in clinical supervision: a workplace-based faculty development program using Proctor's model. *BMC Medical Education*. 2025. Т. 25, № 1. 529.

3. Gustafson S., Poynter S. E., Turner T. L., та ін. Transformative curriculum development in competency-based medical education (CBME). *Current Problems in Pediatric and Adolescent Health Care*. 2024. Т. 54, № 10. 101678.

4. Sedler J., Cohen H., Sourkes B. та ін. Teaching pediatrics residents a communication framework for delivering difficult news: a randomized controlled trial of practice methods. *Academic Pediatrics*. 2025. Т. 25, № 4. 102802.

5. Han P., Siems A., Harvey H. та ін. Leadership and communication skills used by pediatric residents in the first 5 minutes of simulated high-acuity events. *Academic Pediatrics*. 2026. Опубліковано онлайн 10 лютого.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЛІКАРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ю.О. Площенко, В.І. Снісарь

Дніпровський державний медичний університет

Вступ. На сьогоднішній день дистанційним підвищенням кваліфікації вже нікого не здивувати. Більшість навчальних медичних закладів, особливо прифронтових областей, використовує на тематичних циклах дистанційні технології. Багато лікарів сьогодні розглядають цю форму навчання, як альтернативу звичайній при підвищення своєї кваліфікації. Від сучасних тенденцій нікуди не втекти, і ми це розуміємо, тому намагаємось розвивати і оптимізувати цей

ЗМІСТ

П.Г. Лихацький, А.Г. Шульгай, Т.Г. Бакалюк, А.І. Машталір, В.Б. Радчук
РОЗВИТОК МАГІСТЕРСЬКОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ ПРОТЕЗУВАННЯ-ОРТЕЗУВАННЯ: ДОСВІД СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ 3

Р.П. Кліманський
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ mhGAP В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН 13

Р.П. Кліманський, П.Г. Коваленко, Р.Г. Гаращенко
ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ 16

М.І. Швед, С.М. Геряк, Л.П. Мартинюк, Л.В. Левицька, О.Б. Сусла, С.Й. Липовецька, О.А. Прокопович, О.Л. Сидоренко
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ VI КУРСУ ЗА ФАХОМ ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА 18

T.A. Khomazyuk
IMPROVING MEDICAL EDUCATION IN THE INTRODUCTION TO CLINICS 20

О.А. Прокопович, М.І. Швед, Л.П. Мартинюк, Л.В. Левицька, О.Б. Сусла, С.Й. Липовецька, О.Л. Сидоренко
ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРИНЦИПІВ МЕТОДУ HARKNESS У СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ 22

В.М. Лехан, Л.В. Крячкова, М.І. Заярський
НОБЕЛІВСЬКІ ВІДКРИТТЯ У ВИКЛАДАННІ ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ... 25

І.Ф. Дуюн
ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ ТА ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД 28

А.В. Бондарева, С.О. Стеценко
ІНТЕГРАЦІЯ МОЛЕКУЛЯРНО-БІОХІМІЧНИХ КЕЙСІВ У ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 30

Л.В. Журавльова, В.О. Федоров, Ю.К. Сікало
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 33

О.М. Касьянова, А.Г. Разумна
РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОГО КОУЧИНГУ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ 36

Н.Я. Потіха
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДОКАЗОВОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ ЯК КЛЮЧОВА СТРАТЕГІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНОГО СПРЯМУВАННЯ НА КАФЕДРІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ І ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТНМУ 39

І.П. Дунаєва, О.В. Кривошапка, О.М. Шаповал, О.І. Паутіна, О.М.Дорошенко
ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ У ВИКЛАДАННІ ФАРМАКОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ 41

І.П. Дунаєва, О.В. Кривошапка, О.І. Паутіна, О.М. Дорошенко, О.М.Шаповал
УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ 43

Н.О. Лисенко, А.А. Берестова
ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ ТА ФАРМАЦЕВТІВ.....45

Т.П. Ніколаєнко-Камишова, І.В. Василевська
ЗАЛУЧЕННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА» ДО КЛІНІЧНИХ РОЗБОРІВ ТА КОНСИЛІУМІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ 47

С.О. Матвієнко, Т.О. Філонова
СУЧАСНА МОДЕЛЬ КУРАТОРСТВА В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ПЕДІАТРІВ 50